

PLC som strategisk udviklingsenhed og vejledningsfunktion - et forsknings- og udviklingsprojekt

MANIFEST - 20160226

Udgangspunkt og fokus

I projektet sættes overordnet fokus på, hvorledes PLC kan udvikles som en strategisk udviklingsenhed, et fysisk læringslaboratorie samt en pædagogisk vejledningsressourcer for dette undervisende personale og elever. Med afsæt i Bekendtgørelsen, den ministerielle vejledning samt lokale funktionsbeskrivelser skal der udvikles og designes forskellige scenarier, som efterfølgende afprøves i en eksperimenterende praksis. Det undervisende personale, forskellige vejledergrupper samt ledelsesrepræsentanter inddrages i forbindelse med udvikling af disse læringslaboratorier.

I fokus er udvikling af PLC til skolens strategiske udviklingsenhed og til en læringsressource, hvor PLC-teamet har en central vejledningsfunktion i tæt samarbejde med skolens ledelse, øvrige vejledere og det pædagogiske personale. I den forbindelse er det afgørende at udvikle PLC som skolens udviklingsdynamo.

En særlig opmærksomhed er rettet mod at undersøge og belyse, hvilke læringskompetencer, der er af særlig betydning i det 21. århundrede. I den forbindelse kan fremhæves begreber som kreativitet og innovation, kritisk tænkning og problemløsning samt kommunikation og samarbejde. (The Partnership for 21st Century Skills, 2015). I relation hertil skal det vurderes, hvilke teknologier og læringsressourcer, der kan understøtte denne udvikling. I det internationale forskningsprojekt The NMC Horizon Project, er der fokus på, hvorledes digitale læringsressourcer kan udfordrer præsentations-, produktions- og refleksionsformer - på tværs af tid, sted og rum. (NMC, 2015).

Projektet vil inddrage den viden, der er udviklet i disse projekter.

Fokus rettes mod at belyse, hvordan læringsressourcer udvikle og organiseres i en pædagogisk praksis i dag og således både understøtter eksisterende praksis og samtidig udfordrer den pædagogiske dagsorden. I den forbindelse er en særlig opmærksomhed rettet mod at undersøge, hvorledes teknologier og medier (analoge og digitale) kan tilføre pædagogisk merværdi. Det pædagogiske læringscenter skal i den forbindelse fungere som et læringslaboratorie, hvor det pædagogiske personale og elever har mulighed for at eksperimentere med teknologier og mediers affordances, det vil sige deres betydning og brugbarhed i en konkret praksis.

Det pædagogiske læringscenter skal udvikles som en del af skoleudviklingen, som et dynamisk udviklingsforum, der involverer alle medarbejdergrupper og tillige som et rum for praksisrefleksion og formaliserede læringsfællesskaber. PLC skal organiseres som en strategisk udviklingsenhed og bemannes med et team af skolens vejledere samt en ledelsesrepræsentant.

Undersøgellesdesign

Konkret vil det blive undersøgt og belyst, hvorledes PLC kan

- understøtte udviklingen af vejledningsforløb, værktøjer og koncepter, der kvalificerer elevernes produktion og analyse af multimodale udtryk
- støtte lærere og pædagoger i udviklingen af koncepter for undervisningen, der i faglige forløb fremmer elevernes innovative kompetencer.
- understøtte det eksperimenterende, det nysgerrige og en skolekultur som er forsøgslysten

I den forbindelse er det en mulighed at arbejde med forskellige scenarier, der belyser forskellige organiseringsmuligheder:

- ❖ Der kan være tale om PLC som en strategisk udviklingsenhed, der indbefatter alle vejledergrupper på skolen, alle team- og fagkoordinatorer samt hele ledelsen. Denne organiseringsform giver en meget stor enhed, der får karakter af en samlende koordineringsenhed.
- ❖ En anden mulighed er at etablere en mindre strategisk udviklingsenhed, der består af færre vejledere (f.eks. læringsvejleder, læsevejleder, inklusionsvejleder) samt en ledelsesrepræsentant. Denne organiseringsform giver mulighed for at etablere et PLC-team, der kan fungere som en vejlednings-team, der er organiseret på et tværfagligt grundlag.
- ❖ Endelig er en mulighed for at etablere PLC som en lille organisatorisk enhed med få vejledere (f.eks. læringsvejleder og læsevejleder) samt en ledelsesrepræsentant. De øvrige vejledere og ressourcepersoner er samarbejdspartnere. Denne lille organisatoriske enhed får mere karakter af en udviklingsenhed, der udvikler og koordinere interne og eksterne udviklingsaktiviteter.)

I projektet vil det blive belyst, hvorledes disse scenarier kan omsættes til ny pædagogisk praksis og udvikles som organisatorisk kapacitet.

Overordnet fokus er rettet mod udvikling af en stærk læringskultur på skolerne, hvor PLC fungerer som omdrejningspunkt for udviklingsinitiativer. En særlig fokus er rettet mod udvikling af praksis- og læringsfællesskaber med tre overordnede perspektiver:

1. I et skoleudviklingsperspektiv med særlig fokus på udvikling af konkrete samarbejds- og vejledningsformer.
2. I et kommunalt perspektiv med en særlig fokus på udvikling af samarbejde og videndeling på tværs af organisationer.
3. I et tværkommunalt perspektiv med en særlig fokus på udvikling og organisering af PLC som organisatorisk kapacitet.

Et centralt element i udviklingsprojektet er udvikling af vejleder-profiler, der understøtter denne udvikling. Herunder skal det klargøres, hvad der kendetegner læringsvejlederens kompetenceprofil og i forlængelse heraf en belysning af, hvorledes en given kompetenceudvikling efterfølgende skal udvikles og organiseres.

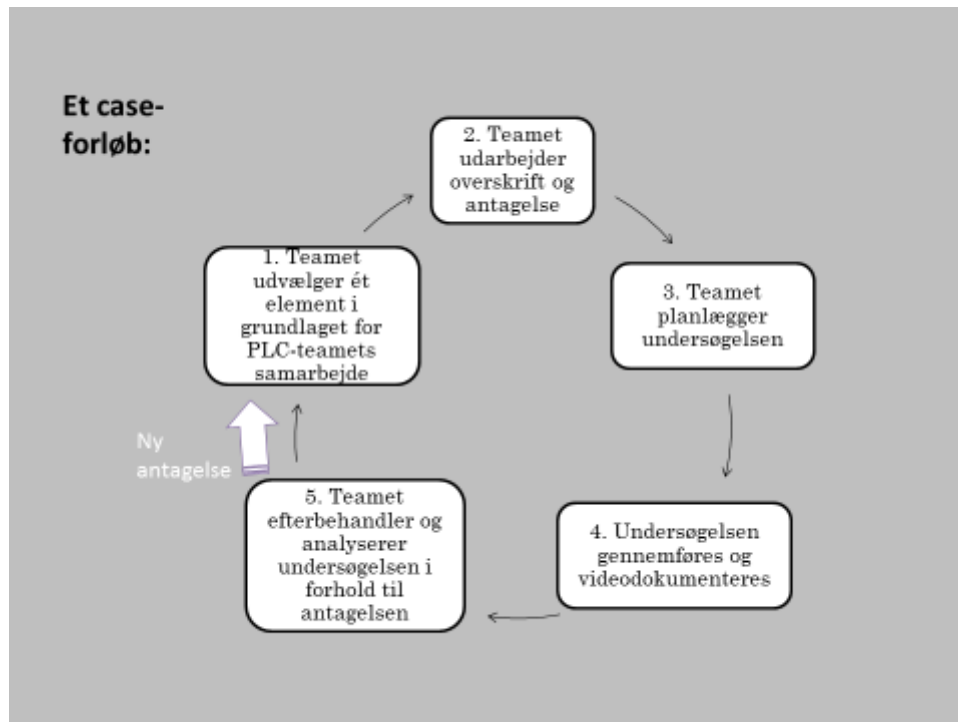
Metode

Projektet hviler på et praksisnært forskningsdesign, hvor fokus er rettet mod udvikling af professionsviden (=viden om professionen og professionens viden om praksis) i spændingsfeltet mellem praksisviden og videnskabelig viden. Projektet designes som casestudier, en kvalitativ metode, der kan bruges til at undersøge og belyse egenskaber og årsagssammenhænge i relation til et konkret genstandsfelt. Genstandsfeltet kan være et afgrænset forløb i form af konkrete aktiviteter, der finder sted i et fysisk og/eller et virtuelt rum. Aktiviteten kan være af kortere eller længere varighed og involverer deltagere i en given praksis. Det overordnede formål er at forstå, forklare og belyse sammenhænge. Casestudiet fungerer både som en forskningsstrategi (ny viden om feltet) og som et udviklingsværktøj for deltagende aktører.

I projektet arbejdes med praksisnære cases, som er designet med udgangspunkt i grundlaget for PLC-teamets samarbejde. I første omgang vælges en overskrift, som er dækkende for arbejdet. I næste omgang designes en case, som belyser en konkret problemstilling og som udpeger nogle aktiviteter, der formodes at have betydning for udvikling af en given praksis. Casen afgrænser et felt, udpeger en problemstilling og rummer et handlingsperspektiv. Casen fungerer samtidig som omdrejningspunkt for den fælles praksisrefleksion. Her skal betones vigtigheden af, at der udvikles et formaliseret samarbejde mellem alle deltagende aktører, som kan medvirke til designs, der sikrer forskellige blikke på genstandsfeltet.

I forbindelse med den fælles praksisrefleksion arbejdes med video som pædagogisk dokumentation. I den forbindelse er det vigtigt, at optagelserne retter sig om "antagelsen" og de sammenhænge og brud, som kan lokaliseres i den forbindelse. Interessant er ikke kun, hvad der er registreret på videoen, men også hvad man har valgt ikke at vise. Aktørernes forforståelse bliver således udfordret og nye perspektiver kan udvikles. Videoen er yderst velegnet til at give teamet en ny fælles viden om, hvad der virker og ikke virker.

Casestudiet tilrettelægges som forløb, der består af flere cases, hvor hvert enkelt caseforløb med efterbehandling og analyse udmunder i opstilling af en ny antagelse, som efterfølgende undersøges. Således bidrager et samlet caseforløb ikke blot med ny viden om et genstandsfelt, men giver også aktørerne mulighed for udvikling af en mere undersøgende og eksperimenterende tilgang til deres praksis. Et samlet caseforløb kan illustreres således:

Ressourcer

Bundsgaard, Petersson og Puck(2014): Digitale kompetencer – IT i danske skoler set i et internationalt perspektiv. Lokaliseret (29.10.15) på: <https://www.folkeskolen.dk/~2/1/bundsgaard-pettersson-puck-2014-digitale-kompetencer.pdf>

Christensen, O. (2013): *Familiens medialisering – et casestudie*. København: Forlaget UCC.

Hjarvard, S (2013). *The Mediatization of Culture and Society*. London and New York: Routledge.

NMC, New Media Consortium (2015). NMC Horizon Project. Lokaliseret (27.10.15) på: <http://www.nmc.org/horizon-project>

Ramian, K. (2012). *Casestudiet i praksis*. København: Hans Reitzels Forlag.

The Partnership for 21st Century Skills (2015): *Framework for 21st Century learning*. Lokaliseret (27.10.15) på: <http://www.p21.org/>

Technucation (2015). *Technological Literacy and New Employee Driven Innovation through Education*. København: Aarhus University. Lokaliseret (27.10.15) på: <http://technucation.dk/>

Undervisningsministeriet (2015a): *Bekendtgørelse om folkeskolens pædagogiske læringscentre*. Lokaliseret (27.10.15) på: <https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=163930>

Undervisningsministeriet (2015b): *Undervisningsministeriets vejlednings- og inspirationsmateriale om pædagogiske læringscentre*. Lokaliseret (27.10.15) på: <http://www.emu.dk/modul/p%C3%A6dagogiske-l%C3%A6ringscentre>

Anna Barbara Bach, Ole Christensen og Camilla Johansen.